

Pü-sz. üi. váll. gy-ib. (2004. 05. ....)

Megoldási, javítási és értékelési útmutató

Vállalkozásgazdálkodási ismeretek

90perc; 90pont

Az útmutatótól eltérő, minden szakmailag helyes választ, természetesen elfogadunk! Az I. feladattípuson belül javasolt részpontarányok is változtathatóak, összesen 8 pontig (a vizsgázó teljesítményarányaitól függően) úgy, hogy módosulás az első feladatnál legfeljebb 4 ; a második és a harmadik feladatnál 2-2 pont lehet.

I. Megoldás

Pontsz.

1.

GDP		GNI	
Fogalom: Évi össztermékből és szolgáltatásból országon belül további feldolgozásra nem kerülő rész (végtermék), illetve annak értéke.		Évi bruttó hazai termék korrigálva a ki- és beáramló eredeti jövedelmekkel.	1+1
Értékösszetétel: $NDP + C_a$		$GDP + (I_{eM} - I_{eX})$; vagy $NDP + C_a + (I_{eM} - I_{eX})$	2+2
Azonosságaiuk:		a) mindkettő makróteljesítmény alapkategória b) mindkettő része a GO-nak c) egyik sem tartalmaz C_f -et d) mindkettő flow típusú e) mindkettő bruttó típusú stb.	2
Különbségük:		$GDP = \text{hazai}$ $GNI = \text{nemzeti}$ típusú Ok: hazai – nemzeti = $I_{eM} - I_{eX}$ eltérése	3
Értéknagyságuk: 15 000 mrd		14 700 mrd	2+3
Mellékszámítás			
$GDP = GO - C_f$: $32\,000 - 17\,000 = 15\,000$ mrd			
$GNI = GDP + (I_{eM} - I_{eX})$: $R = 15\,000 + (600 - 900 = -300) = 14\,700$ mrd			
			Σ 16 p.

Értékelés: Ha a számolás és számszerű eredmény helyett csak művelet bejelölés van képletekkel hibátlanul, akkor a 4 részpont helyett csak 1+1 részpont adható. Az azonosságoknál már kettő helyes megjelölésért megadható a 2 pont.

Számolási hibáért – mint eddig – hibánként 1 pont levonás jár. Ugyanazon hiba ismétléséért a levonandó pontszám nem növekszik.

Megoldás

pontsz.

2. Az üzleti terv *termelési-működési* fejezetének elemei:

- a) **Termékfejlesztés:** A termékek és szolgáltatások korszerűségének bemutatása. E terület konkrét kutatási, fejlesztési tervei. 1+2
- b) **Gyártásfejlesztés:** A termékek és szolgáltatások előállításmódja, feltételei. Gyártási eljárások fejlesztésének tervei. 1+2
- c) **Erőforrás-gazdálkodás** tervei: munkaerő-, tárgyi eszköz-, forgóeszköz-gazdálkodás fejlesztési tervei, előirányzatai. 1+3

Σ 10 p.

3. A készletek fő csoportjai:

- 1. Vásárolt készletek**
- a) **Anyagok:** eredeti alakjukat elvesztve bekerülnek a termékbe fizikailag is, értékben is.
- *Nyersanyag, alapanyag*, ez a termék fő alkotó része.
  - *Segédanyag* és üzemanyag
  - *Egyéb* anyagok (pl. fenntartási anyagok, alkatrészecskék, kis szerszámok, stb.)
- b) **Áruk:** változatlanul adják tovább, (pl. csomagolóanyag). A kereskedelemben a forgó eszközök nagy részét alkotják.
- c) **Alvállalkozói teljesítmény**
- 2. Saját termelésű készletek**
- a) *Befejezetlen és félkész* termékek 1
- b) *Késztermékek* 1
- c) *Növendék, hízó és egyéb állatok* 1
- 1+3

Σ 10 p.

II. Megoldás	Feladat sorszáma	1.	2.	3.	4.	5.
	Megoldás betűjele	b	d	c	b	b

5x2 = 10 p.

Csak egyértelmű jelölés fogadható el.

III. Megoldás

1. **Behatoló árpoltika:** A termék piacra való bevezetésénél alkalmazott árpoltika egyik formája. Alacsony ár, kezdetben veszteséget is okozhat. A piaci részesedés és a forgalom növekedését szolgálja. Később a költségcsökkentés révén válik nyereséget is tartalmazóvá.

2. **Időbér:** Meghatározott ideig végzett munkáért fizetett bér. Nagysága a munkában töltött időtől és a személyi alaptól függ.
3. **Anyagfelhasználási norma:** A termékegység előállításához felhasználható anyagféléseket szabályozza.
4. **Normál profit:** Az adott területen vagy hasonló tevékenységi körben a gazdasági szervezetek által általában jellemzően alakuló profitnak megfelelő, ahhoz közeli vagy azzal azonos nagyságú profit. Magába foglalja a tőkeamatot és a vállalkozói nyereséget.
5. **Stratégiai vállalati válság:** A vállalat egészére vagy nagy részére kiterjedő válság. Tartós, nehezen szüntethető meg. Új stratégiára van szükség a válságból való kilábaláshoz.

Értékelés: Fogalom gyanánt ne valaki(k) valamiféle definícióját várjuk vagy kívánjuk meg szó szerint, hanem a **szakmailag helyes tartalmat, esetleg körülírást** honoráljuk tárgyszerű értékétől függően a 3 ponton belül.
 Maximális pontszám: 5x3 = 15 p.

IV. Megoldás

1. **H** Nem szükséges: elegendő a **normálprofit**.
 Annak tőkeamat része a rendszeres felhalmozás és bővítés forrása.
2. **H** Több más okból is megtörténhet, pl. tőke kivonás miatt.
3. **H** Azon áruk kereslete merev, amelyek keresletváltozása lassabb, kisebb mértékű, mint keresletváltozásukat előidéző tényezők változása.
4. **H** A bérpótlékot az általánostól eltérő munkafeltételek között és különböző képességek birtokában végzett munkáért és/vagy meghatározott ideig tartó vezetői megbízásért fizetnek (pl. idegennyelv-pótlék). A szabadság idejére járó bér, **kiegészítő fizetés**.
5. **I** Folyó költség egy adott időszak termékárába bekalkulált minden költség, függetlenül attól, hogy állandó vagy változó költségrész-e. Pl. értékcsökkenési leírás, vagy bérleti díj, stb. az elszámolás időszakában.

Értékelés: Helyes választás, hibátlan indoklással **3 pont**, részben helyes vagy hibás indoklásért – az indoklás értékétől illetve hibájától függően – **1 vagy 2 pont**.
 Rossz választás bármilyen indoklással és bármilyen választás indoklás nélkül **0 pont**.
 Maximális pontszám: (5x3) = 15 p.

V. Megoldás

Pontsz.

1.

$$a) L_N: \frac{T \times N}{I \times Sz} = \frac{80\,000 \times 4}{1\,800 \times 1,05} = \frac{320\,000}{1\,890} = 169,3 \rightarrow 170 \text{ fő}$$

3

$$b) \text{Munkaerő kereslet: } L_N - \text{belső forrás} = 170 - 65 = 105 \text{ fő}$$

2

c) A termelés normaóra szükségleten alapuló módszer.

1

d) - A termelőberendezés kiszolgálási normáin alapuló módszer.

1

- Munkaköri leíráson alapuló módszer, stb.

1

Σ 8 p.

2.

$$a) \text{ gazdasági profit: } R - \text{gazdasági költség (gc): } 90 - 84 = 6$$

2

$$b) \text{ számviteli profit: } R - \text{számviteli költség (TC): } 90 - 54 = 36$$

2

$$c) \text{ állandó költség: } TC - VC: 54 - 36 = 18$$

2

Σ 6 p.

Értékelés: A helyes eredményadatok számolással, a szöveges vagy képletes jelölés nélkül is teljes értékűek és teljes pontszámot adunk. Viszont, ha csak képlet vagy/és szöveg számoladatok nélkül szerepel, de hibátlanul, akkor a pontszámoknak egyharmada, fele illetve képletenként 1 pont – a javító ítélete szerint adható.

Egyébként számolási hibákért hibáinkért 1-1 pont levonás jár, de ismétlődő hiba a pontlevonást nem növelheti.

Maximális pontszám: (5x3) = 15 p.

Tananyag, -irodalom

A feladatok részben, vagy egészben több forgalomban lévő és használható könyvből megoldhatóak. Például:

* Dr. Jelen Tibor és szerzőtársai: Vállalkozások gazdálkodása. Nemzeti TK. 1999.

* Dr. Rócz József. Vállalkozások gazdaságtana. Perfekt 311/2003

• Dr. Bedő Gy. – Dr. Varga S.: Vállalkozás-gazdálkodási ismeretek. Perfekt 313/1998

• Dr. Bedő Gy.: Feladattár a vállalkozások gazdaságtanához. Perfekt 311-F/1998.